

professional mobility, which is characterized primarily by the ability to independently attain the required knowledge, to study constantly and independently, to develop intellectually.

In order to increase training efficiency of highly professional specialists, it is necessary to coordinate each component, each feature of a comprehensive system of professional training of future teachers of vocational training. That is why this problem plays an increasingly important role in the theory and practice of training of future bachelors of specialty 015 «Professional education (by specialization)» at the National Pedagogical Dragomanov University. In the organization of self-education of future teachers of vocational training when studying the «Modern paperwork» discipline the necessity of applying of new resources, methods and forms of training is increasingly rising.

The analysis of the structure and content of the «Modern paperwork» discipline shows that the ratio of the training time allows to ensure a high level of education within the limits established by the standards. The recommendations we suggest about teaching this course should be implemented as an integral system that functions in accordance with the purpose, task and specificity of teaching and creates conditions for the formation and development of future teachers of vocational training.

Keywords: modern paperwork, teacher of vocational education and training, vocational education and training, Google Drive, Moodle.

Чумаченко Дря

Национальный педагогический университет имени М.П. Драгоманова

ПОВЫШЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПОДГОТОВКИ ПЕДАГОГОВ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБУЧЕНИЯ ПРИ ИЗУЧЕНИИ ДИСЦИПЛИНЫ «СОВРЕМЕННОЕ ДЕЛОПРОИЗВОДСТВО»

В статье рассматривается вопрос повышения эффективности подготовки бакалавров специальности 015 «Профессиональное образование (по профилю)» при изучении учебной дисциплины «Современное делопроизводство». Определены особенности преподавания дисциплины «Современное делопроизводство» студентам Национального педагогического университета имени М.П. Драгоманова.

Ключевые слова: современное делопроизводство, педагог профессионального обучения, профессиональное образование, Google Диск, Moodle.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Чумаченко Дар'я Володимирівна – аспірант другого року навчання, асистент кафедри теорії та методики професійної підготовки Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова.

Коло наукових інтересів: документознавство, електронний документообіг, педагог професійного навчання, професійна освіта.

УДК 378.091.33:796

Шевченко Ольга

*Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка*

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Стаття присвячена актуальній проблемі організації освітнього процесу у вищих майбутніх учителів фізичної культури. З'ясовано, що професійна підготовка студентів факультетів фізичного виховання є всебічним гармонійним розвитком і суб'єктивним станом особистості та поєднує в собі усвідомлення ролі педагогічної професії в суспільстві, соціальну відповідальність, намагання самостійно та творчо вирішувати професійні завдання. Обґрунтована необхідність запровадження інноваційних підходів в освітній процес вузів, які забезпечать умови розвитку особистості студентів, здійснення їх прав на індивідуальний творчий внесок, на особистісну ініціативу, на свободу саморозвитку та досягнення власної і суспільної мети. Запроваджено творчий пошук оригінальних, нестандартних вирішень різноманітних педагогічних ситуацій, навчальні технології, оригінальні виховні ідеї, форми та методи виховання, нестандартні підходи в управлінні студентською молоддю.

Ключові слова: професійна підготовка, освітній процес, студент, інновації, фізична культура.

Постановка проблеми. Структура вищої освіти України розбудована відповідно до структури освіти розвинених країн світу. Вища школа в Україні насамперед зорієнтована на задоволення освітніх потреб особистості, відновлення національних освітніх традицій, відтворення інтелектуального духовного потенціалу нації, забезпечення ринку праці висококваліфікованими фахівцями [4, с. 3].

Освітній процес у сучасних вузах здійснюється з урахуванням можливостей сучасних інформаційних технологій навчання та орієнтується на формування освіченої, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін у соціально-культурній сфері, системи управління та організації праці в умовах ринкової економіки [6, с. 34].

Надзвичайно важливим чинником під час формування професійно-педагогічних компетентностей майбутніх учителів є врахування нових вимог, які наразі ставляться до підготовки фахівців споживачами їхніх професійних освітніх послуг – загальноосвітніми навчальними закладами [1, с. 41].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз психолого-педагогічної літератури свідчить про те, що проблема готовності до професійної діяльності хвилювала не одне покоління науковців, а саме видатних діячів П.П. Блонського, І.Ф. Гербарта, О.С. Макаренка, І.Г. Песталоцці, К.Д. Ушинського, С.Т. Шацького та ін. Надалі цими ідеями та розвитком даної проблеми займались Л.П. Буєва, О.А. Климова, І.І. Резвицький, В.Д. Шадрикова, В.А. Шаповалова та ін. Так, в дослідженнях А.А. Бодальова, Л.С. Виготського, Н.В. Кузьміної, А.Н. Леонтєва, Л.С. Рубінштейна та ін. виявлені механізми становлення особистості. У працях видатних фахівців педагогіки Л.М. Митіна, В.А. Сластеніна, В.І. Горової та ін. виділена структура педагогічної діяльності та шляхи її становлення.

Теоретичні основи та специфіка процесу формування готовності майбутніх учителів до професійної діяльності викладені в працях Е.П. Белозерцева, В.П. Беспалько, О.В. Бондаревської, Ю.С. Брановського, А.В. Петровського, В.Н. Сагатовського [3, с. 15-16].

Забезпечення професійної підготовки вчителя фізичної культури та її регуляція неможливе без розуміння змісту професійної діяльності. Зміст професійної діяльності характеризується сукупністю компонентів та їх взаємодією.

Спираючись на погляди і думки видатних вчених та педагогів, формування готовності майбутніх учителів фізичної культури є актуальною проблемою і потребує досконалого аналізу на теоретичному і практичному рівні. На думку Г.І. Презлята, професійна готовність є важливим фактором становлення фахівців фізичної культури і вимагає підвищення педагогічної майстерності, зростання освіченості і рівня підготовленості вчителів. Формування професійної готовності вчителя фізичної культури, її компетентності та освіченості можливе за умови передачі їм соціального досвіду. Під час вирішення педагогічних завдань слід пам'ятати про поєднання теоретичних і практичних знань, що є запорукою успішного вирішення завдань формування педагогічної майстерності [5, с. 48].

Мета дослідження полягає у теоретичному аналізі й обґрунтуванні інноваційних підходів до організації освітнього процесу майбутніх учителів фізичної культури.

Відповідно до мети визначено завдання дослідження:

1. Здійснити теоретичний аналіз досліджуваної проблеми.
2. З'ясувати особливості професійної підготовки студентів факультету фізичного виховання.
3. Визначити зміст і методи інноваційної діяльності в системі підготовки майбутнього вчителя фізичної культури.

Методи дослідження. У процесі дослідження нами використовувалися такі методи: аналіз наукової літератури та інформаційних джерел вивчення передового педагогічного досвіду, узагальнення і систематизація результатів з теми дослідження,

Виклад основного матеріалу дослідження. Освітній процес – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що проводиться у вищому навчальному закладі через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей у осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості [7, с. 45].

Сучасний стан системи освіти не задовольняє багатьох педагогів, які в ній працюють. Прагнення до змін, зняття певних обмежень на інноваційну діяльність сприяли зародженню в системі освіти широкого інноваційного руху. Незадоволеність якістю освіти у реальній практиці, усвідомлення необхідності реформування роботи навчально-виховних закладів зумовлюють потребу в оновленні професійної підготовки, стилю професійної діяльності педагога. Особливо значущим є формування його компетентності, особистісно-професійних якостей, здатності жити і працювати в інноваційному режимі: прийняти та зрозуміти нове, оволодіти інноваційною ситуацією [2, с. 86].

В процесі дослідження нами з'ясовано, що освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів за спеціальністю 014.11 Середня освіта (Фізична культура) передбачає опанування студентами дисциплінами в обсязі 240 кредитів ЕКТС, з яких 180 – нормативних і 60 – варіативних. Структура підготовки майбутніх учителів фізичної культури складається з двох циклів: загального (63,5 кредитів ЕКТС) і професійного (176,5 кредитів ЕКТС). Саме професійна підготовка спрямована на поглиблення у студентів теоретичних знань на основі практичного навчання; вироблення у майбутніх педагогів умінь та навичок практичної діяльності в навчально-виховних закладах; формування та розвиток професійно – педагогічних умінь і навичок; оволодіння сучасними методами і формами педагогічної діяльності та новими прогресивними технологіями навчання; формування творчого дослідницького підходу до педагогічної діяльності.

Проблема формування професійних компетентностей вчителя фізичної культури набуває особливої актуальності, оскільки підняти навчально-виховний процес на якісно новий рівень неможливо без високого рівня професійної готовності тих, хто безпосередньо запроваджує в життя соціальне замовлення суспільства.

З метою підготовки майбутніх учителів фізичної культури нами були запропоновані ряд педагогічних заходів:

- підвищення потенціалу професійної компетентності студента, що дає змогу запорівняно невеликий проміжок вирішити завдання інтенсивного формування і розвитку власних здібностей, необхідних для реалізації професійного й особистісного самовизначення як необхідної умови продуктивного нарощування творчого потенціалу особистості майбутнього вчителя;

- формування педагогічних компетентностей (загальної, фахової, предметної), що впливає на творчий розвиток та професійне зростання студентів;

- здійснення системного, планомірного підходу до пропаганди інновацій та виявлення провідних тенденцій їх розвитку;

- дослідження готовності студентів до навчально-виховного процесу засобами інноваційної діяльності;

- науково-методичне забезпечення здійснення інноваційних освітніх проектів.

Для успішного впровадження інноваційних проектів необхідною умовою стало мотиваційне середовище, яке створювалось у студентському колективі. Формування

такого середовища залежало від деканату та професорсько-викладацького складу факультету, які вирішували наступні завдання:

- створення необхідних мотиваційних умов для повсякденної професійної діяльності, які спонукатимуть студентів до самовдосконалення і формуватимуть готовність до інноваційної педагогічної діяльності;
- виховання відповідних потреб і стійкої внутрішньої мотивації студента, яка з середини спонукає його до здійснення визначених дій;
- ознайомлення студентів із педагогічними інноваціями освіти.

Враховуючи специфіку факультету фізичного виховання, в науково-дослідній роботі провідним прийомом ми визначили організацію навчального процесу студентів у діях, а основним засобом – систему практичних завдань. Освітній процес передбачав шість етапів. На першому етапі здійснювався процес накопичення (комунікації) відповідного досвіду на емпіричному рівні. Другий етап передбачав діагностику з боку викладачів рівня сформованості у студентів того чи іншого уміння за допомогою контрольної-діагностичних завдань. Третій етап вимагав створення у студентів внутрішньої мотивації, зацікавленості в оволодінні інноваційними діями. На четвертому етапі відбувалось пояснення порядку й способу дій і показ зразка діяльності. П'ятий етап – це організація колективної діяльності студентів за зразком. На цьому етапі важливо зберегти у студентів упевненість у обов'язковому успіху нової для них роботи, прагнення до нарощування зусиль і продовження освітнього процесу. На останньому етапі формування умінь викладачі, розробляючи систему практичних завдань, змінювали умови діяльності. Ці умови змінювались частково або повністю, залежно від рівня підготовленості і спортивної майстерності.

Висновки. Таким чином, виховний потенціал інноваційних технологій у професійній підготовці майбутніх учителів фізичної культури базується на практиці спільної творчої співпраці викладача і студента; особистісно-орієнтованій системі оцінювання; можливості засвоєння матеріалу через багаторівневу власну творчо-пошукову діяльність студентів, що створює умови для прояву у них здібностей у різноманітних видах творчої активності. Професіоналізація майбутнього вчителя фізичної культури і входження його в інноваційний режим навчання неможливі без творчого самовизначення, в якому провідну роль відіграє налаштованість на самовдосконалення, самоосвіту, саморозвиток, без чого неможливе забезпечення нової якості освіти.

Отже, усвідомлення необхідності реформування вищої освіти зумовлює потребу в оновленні професійної підготовки, стилю професійної діяльності майбутнього педагога і потребує подальших наукових розвідок.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Батечко Н.Г. Теоретико-методологічні засади підготовки викладачів вищої школи в умовах магістратури : дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Ніна Григорівна Батечко. – Київ, 2016 – 669 с.
2. Гусев В. Формування інноваційної культури як пріоритет державної інноваційної політики / В. Гусев // Освіта і управління. – 2003. – № 2. – С. 85-92.
3. Мельник А.О. Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до позакласної роботи у початковій школі: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти»/ Анастасія Олександрівна Мельник. – Кіровоград, 2015. – 246 с.
4. Моделювання освітньої та професійної підготовки фахівця : навчально-методичний посібник до курсу / [авт. упоряд. Н.М. Салига]. – Івано-Франківськ, 2016. – 115 с.
5. Филанковский В.В. Теория и практика формирования профессиональной готовности учителя физической культуры: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Виталий Владимирович Филанковский. – Ставрополь, 2000. – 456 с.
6. Цюряк І.О. Сучасні підходи до змісту підготовки фахівців у вищій школі в Україні / І.О. Цюряк // Наукові записки. Педагогіка і психологія. – Вінниця: ДПУ, 2008. – № 22. – С. 20-25.

7. Закон України «Про вищу освіту»: офіц. текст прийнятий Верх. Радою України 01.07.2014 р.: із змінами, внесеними згідно із Законом № 76-VIII від 28.12.2014 // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2014. – № 37/38. – Ст. 2004.

Shevchenko Olga

Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State Pedagogical University

SCIENTIFIC-METHODOLOGICAL PRINCIPLES OF IMPLEMENTATION OF INNOVATIVE APPROACHES TO PROFESSIONAL PREPARATION OF FUTURE TEACHERS OF PHYSICAL CULTURE

The article is devoted to the actual problem of organizing the educational process at the higher educational institutions of the future teachers of physical culture. It was found out that the professional training of students of physical education faculties is a comprehensive harmonious development and subjective state of the personality and combines the awareness of the role of the pedagogical profession in society, social responsibility, attempts to solve professional problems independently and creatively. The problem of formation of professional competences of the teacher of physical culture becomes of special urgency, because it is impossible to raise the educational process to a qualitatively new level without a high level of professional readiness of those who directly implement the social order of society. In order to prepare future teachers for physical culture, a number of innovative projects were proposed: increasing the potential of professional competence of the student, which enables to solve the problem of intensive formation and development of their own abilities necessary for the implementation of professional and personal self-determination as a necessary condition for productive building up of the creative potential of the personality of the future. a teacher; formation of pedagogical competencies (general, professional, subject matter), which influences creative development and professional growth of students; the implementation of a systematic, systematic approach to promoting innovation and identifying leading trends in their development; study of the readiness of students for the educational process by means of innovation activity; scientific and methodological support for the implementation of innovative educational projects.

The necessity of introducing innovative approaches in the educational process of universities, which will provide conditions for the development of the personality of students, the exercise of their rights to individual creative input, on personal initiative, on the freedom of self-development and achievement of their own and public goals is substantiated. Introduced creative search for original, non-standard solutions to various pedagogical situations, educational technologies, original educational ideas, forms and methods of education, non-standard approaches in student student management.

Keywords: professional training, educational process, student, innovations, physical culture.

Шевченко Ольга

Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка

НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ВНЕДРЕНИЯ ИННОВАЦИОННЫХ ПОДХОДОВ В ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКЕ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ

Статья посвящена актуальной проблеме организации учебного процесса в вузах будущих учителей физической культуры. Выяснено, что профессиональная подготовка студентов факультетов физического воспитания является всесторонним гармоничным развитием и субъективным состоянием личности и сочетает в себе осознание роли педагогической профессии в обществе, социальную ответственность, стремление самостоятельно и творчески решать профессиональные задачи.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, учебный процесс, студент, инновации, физическая культура.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Шевченко Ольга Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики фізичного виховання Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка.

Коло наукових інтересів: професійна підготовка майбутніх фахівців галузі фізичного виховання і спорту.